

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2011
6. volební období

138.

USNESENÍ

výboru pro evropské záležitosti
z 21. schůze konané dne 6. října 2011

ke Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Rámec EU pro vnitrostátní strategie integrace Romů do roku 2020 /kód dokumentu 8727/11, KOM(2011) 173 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace zástupce státního tajemníka pro evropské záležitosti JUDr. Jiřího Georgieva, Ph.D., vedoucí odboru evropských záležitostí Ministerstva pro místní rozvoj Mgr. Renaty Králové, ředitele odboru sociálních služeb a sociálního začleňování Ministerstva práce a sociálních věcí Mgr. Petra Hanuše, ředitelky odboru zdravotních a sociálních programů a programového financování Ministerstva zdravotnictví MUDr. Stanislavy Pánové a ředitelky odboru speciálního vzdělávání, prevence a institucionální výchovy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy Mgr. R. Ježkové, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Jitky Chalánkové a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Jaroslav Lobkowicz v. r.
ověřovatel výboru

Jitka Chalánková v. r.
zpravodajka výboru

Jan Bauer v. r.
předseda výboru

**Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému
hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů
Rámec EU pro vnitrostátní strategie integrace Romů do roku 2020**

KOM(2011) 173 v konečném znění, kód Rady 8727/11

- **Právní základ:**
Dokument informační povahy.
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
8. 4. 2011
- **Datum projednání ve VEZ:**
26. 5. 2011 (1. kolo)
- **Procedura:**
Dokument nepodléhá hlasování v Radě.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 14. 4. 2011, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 27. 5. 2011 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Dokument není v rozporu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**

Romská menšina je historickou součástí řady členských států EU. Ačkoliv lze říci, že v „nových“ členských státech je význam romské menšiny z hlediska poměru k celkovému počtu obyvatel vyšší, i ve „starých“ členských státech existují tradiční romské komunity, ať už je jejich označení jakékoliv. Tato etnická skupina je nejčastěji vystavována diskriminaci; velká část romského obyvatelstva žije v chudobě a na okraji společnosti, kde čelí sociálnímu vyloučení. Takový stav je nejen v rozporu s ustanoveními Smluv, ale také s Listinou základních práv EU. Převážně z těchto důvodů je problematika romské menšiny jednou z priorit EU.

Ostatně, romská problematika je předmětem pozornosti EU od první poloviny uplynulé dekády. Již v roce 2004 označila Evropská komise v rámcové strategii – nediskriminace a rovné příležitosti pro všechny¹ sociální situaci Romů jako znepokojivou. Identické hodnocení situace romské menšiny, tedy jako „krajně znepokojivé“ bylo přijato rovněž v roce 2008 ve sdělení² Komise „Nediskriminace a rovné příležitosti – obnovený závazek“. Rovněž

¹ KOM(2005) 224 v konečném znění

² KOM(2008) 420 v konečném znění

Evropská rada v řadě závěrů podpořila závěry Evropské komise v této oblasti.³ Evropská komise v roce 2010 se výlučně romskou problematikou zabývala ve sdělení „Sociální a ekonomická integrace Romů v Evropě“, z jehož závěrů vyplynulo, že řešení romské problematiky spočívá především v hluboké a intenzivní spolupráci všech zainteresovaných subjektů. Ve strategii Evropa 2020⁴ je v souvislosti s bojem proti chudobě a sociálnímu vyloučení výslovně zmíněna romská menšina.

- **Obsah a dopad:**

Rámec EU pro vnitrostátní strategie integrace Romů do roku 2020 je dokument, jehož účelem je doplnit a posílit právní předpisy a politiku EU týkající se rovnosti a který by měl řešit specifické potřeby Romů, co se týče rovného přístupu ke vzdělání, bydlení, zaměstnání, zdravotní péči. EU si je vědoma toho, že v této oblasti mají hlavní odpovědnost členské státy, a proto je povzbuzuje k přijetí komplexního přístupu k integraci Romů a naplnění nastíněných cílů. Ambicí EU z hlediska tohoto rámce je tedy stanovení cílů ve čtyřech výše zmíněných základních oblastech.

Pokud jde o přístup ke vzdělávání, je hlavním cílem EU zajistit, aby všechny romské děti dokončily základní školu. To vyžaduje, aby členské státy zajistily odstranění jakýchkoliv forem diskriminace a segregace, pokud jde o Romy. Požadavek rovněž zahrnuje přijetí opatření, jenž by rozšířila přístup Romů k předškolnímu vzdělávání a péči. Romové by měli být podporováni ve studiu na středních či vysokých školách.

Co se týče přístupu k zaměstnání, je hlavním cílem EU snížit rozdíl v nezaměstnanosti mezi Romy a většinovým obyvatelstvem. Opatření k dosažení tohoto cíle by měla zahrnovat např. poskytování mikroúvěrů, individuálních služeb zaměstnanosti a mediace či zaměření se na zaměstnávání kvalifikovaných romských úředníků ve veřejné správě.

S ohledem na přístup k zdravotní péči je hlavním cílem snížit rozdíly ve zdravotním stavu mezi Romy a zbývajícím obyvatelstvem. To znamená, že členské státy by měly zajistit rovný přístup ke kvalitní zdravotní péči, a to zejména ženám a malým dětem. Romům by měl být také zajištěn přístup k preventivním programům a dále k zdravotním programům, které by byly zaměřeny na jejich komunitu.

V oblasti bydlení je hlavním cílem odstranit rozdíly mezi Romy a většinovou populací v přístupu k bydlení a veřejným službám. Členské státy by měly podporovat nediskriminační přístup k bydlení, včetně přístupu k sociálnímu bydlení. Opatření by měla rovněž zahrnovat podporu neusazených Romů (např. přístup k vhodným tábořištím).

Podle Komise by členské státy měly vytvořit národní strategie začleňování Romů. V případě, že je již mají vypracované⁵, měly by je přizpůsobit zmíněným cílům a jejich plánovací období prodloužit do r. 2020. Strategie by měly rovněž být v souladu s národními programy reforem v rámci strategie Evropa 2020.

³ Zasedání Evropské rady: dokumenty Rady 16616/1/07 a 11018/1/08 REV1; Rada ve složení pro obecné záležitosti: dokument Rady 15976/1/08 REV 1, Rada ve složení pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele: dokumenty Rady 9721/2/09 REV2 a 10394/09.

⁴ KOM(2010) 2020 v konečném znění, Evropa 2020, strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění.

⁵ Tyto strategie byly přijaty v rámci mezinárodní iniciativy desetiletí začleňování Romů 2005 – 2015. Součástí této iniciativy je i Česká republika, která vypracovala Koncepci romské integrace 2010 – 2013.

Podle Komise bude úspěšnost v dosahování cílů záviset především na dostatečném množství investovaných prostředků z rozpočtu členských států. V této souvislosti uvádí, že z rozpočtu EU je plánováno až 26,5 miliard EUR na podporu sociálního začleňování (včetně Romů). Rovněž v této souvislosti upozorňuje, že finanční prostředky z různých operačních programů (např. strukturální fondy, či Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova) jsou nedostatečně využívány ve prospěch Romů. Evropská komise proto navrhuje členským státům sérii opatření s cílem zajistit podporu projektů zaměřených na romskou populaci.

Kromě těchto opatření podporuje Evropská komise v otázkách souvisejících s romskou problematikou i spolupráci na mezinárodní úrovni, především se státy, které se účastní procesu rozšiřování. Nedílnou součástí tohoto procesu by měla být také spolupráce se subjekty občanské společnosti. Důležitou roli by v tomto smyslu měla hrát Evropská platforma pro začleňování Romů.

Důležitým předpokladem pro úspěšné dosažení stanovených cílů je zavedení důsledného kontrolního mechanismu, který by měřil a vyhodnocoval dosažený pokrok. Informace o pokroku členských států v této oblasti bude shrnovat výroční zpráva Evropské komise určená Radě a Evropskému parlamentu.

- **Stanovisko vlády ČR:**

Vláda České republiky dokument v obecné rovině vítá, nicméně má k němu určité dílčí výhrady a připomínky. Vláda ČR zejména nepovažuje za vhodné revidovat operační programy do roku 2013. Vláda ČR rovněž nepředpokládá, že by učinila revizi Koncepce romské integrace 2010 – 13.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

Projednávání dokumentu v Evropském parlamentu se prozatím nachází v přípravné fázi.

- **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti

b e r e n a v ě d o m í Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Rámec EU pro vnitrostátní strategie integrace Romů do roku 2020.

Jaroslav Lobkowicz v. r.
ověřovatel výboru

Jitka Chalánková v. r.
zpravodajka výboru

Jan Bauer v. r.
předseda výboru